

Національний технічний університет України
"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"
Факультет Електроніки
Кафедра мікроелектроніки

ЗВІТ

Про виконання пактичної роботи №2
з дисципліни: «Твердотільна електроніки-1»

Розрахунок ширини плавного (лінійно-градієнтного) р-п
переходу

Виконавець:

Студент 3-го курсу

_____
(підпис)

О. О. Грабар

Превірів:

_____
(підпис)

Л. М. Королевич

Задані величини:

$N'_A = 3.8 \cdot 10^{20}$ – Градієнт кон-ції в р-області

$N'_D = 2.2 \cdot 10^{22}$ – Градієнт кон-ції в п-області

$n_i = 1.45 \cdot 10^{10}$ – Концентрація власних носіїв заряду

$\varepsilon = 11.9$ – Відносна діелектрична проникність

$\varepsilon_0 = 8.85 \cdot 10^{-14}$ – Електрична стала

при $T = 300K$ $\varphi_T = 0.025875$ – Температурний потенціал

$q = 1.6 \cdot 10^{-19}$ – Заряд електрона

Спочатку потрібно знайти електричне поле $E(x)$ і потенціал $\varphi(x)$, тому порібно використати (проінтегрувати) рівняння Пуассона.

$$\frac{d^2\varphi}{dx^2} = -\frac{\xi}{\varepsilon\varepsilon_0} = -\frac{dE}{dx} \quad (1)$$

Будемо вважати, що розподіл густини заряду в областях р і п буде пропорційним градієнтам концентрації домішок, тоді розподіл густини заряду в областях р і п буде пропорційним градієнтам концентрації домішок:

$$\xi_p = qN'_A x; \quad \xi_n = qN'_D x, \quad (2)$$

де N'_A, N'_D – градієнти концентрації акцепторних і донорних домішок.

Підставивши рівняння (2) в (1) проінтегруємо його та отримаємо наступне:

Спочатку для $E_p(x)$ потім для $E_n(x)$:

$$\frac{d^2\varphi_p}{dx^2} = -\frac{-qN'_A x}{\varepsilon\varepsilon_0} = -\frac{dE_p}{dx} \quad (3)$$

$$E_p(x) = \int \frac{qN'_A x}{\varepsilon\varepsilon_0} = \frac{qN'_A x^2}{2\varepsilon\varepsilon_0} + C_1 \quad (4)$$

$$\frac{d^2\varphi_n}{dx^2} = -\frac{-qN'_D x}{\varepsilon\varepsilon_0} = -\frac{dE_n}{dx} \quad (5)$$

$$E_n(x) = \int \frac{qN'_D x}{\varepsilon\varepsilon_0} = \frac{qN'_D x^2}{2\varepsilon\varepsilon_0} + C_2 \quad (6)$$

Тепер знайдемо C_1 та C_2 за умови що

$$\begin{cases} \frac{d\varphi_p}{dx} = 0, & \text{якщо } x = -l_p; \\ \frac{d\varphi_n}{dx} = 0, & \text{якщо } x = l_n. \end{cases}$$

Тоді сталі інтегрування:

$$C_1 = -\frac{qN'_A l_p^2}{2\varepsilon\varepsilon_0} \quad (7)$$

$$C_2 = -\frac{qN'_D l_n^2}{2\varepsilon\varepsilon_0} \quad (8)$$

Після всіх підстановок та перестановок маємо:

$$E_p(x) = \frac{qN'_A}{2\varepsilon\varepsilon_0} \cdot (x^2 - l_p^2) \quad (9)$$

$$E_n(x) = \frac{qN'_D}{2\varepsilon\varepsilon_0} \cdot (x^2 - l_n^2) \quad (10)$$

Тепер треба знайти розподіл потенціалу φ та ψ областях, запишемо загальну формулу для багатовимірного випадку:

$$E = - \left(\frac{d\varphi}{dx}i + \frac{d\varphi}{dy}j + \frac{d\varphi}{dz}k \right) \quad (11)$$

Наш випадок є одномірним тому останні два доданки ми ігноруємо, також оскільки $E = -grad\varphi$, то

$$E = -grad\varphi = -\frac{d\varphi}{dx} \iff \varphi = \int E dx \quad (12)$$

Проінтегрувавши рівняння (9) та (10) знайдемо розподіл потенціалу в p та n областях:

$$- \int E_p(x) dx = - \int \frac{qN'_A}{2\varepsilon\varepsilon_0} \cdot (x^2 - l_p^2) \Rightarrow \varphi_p(x) = \frac{qN'_A l_p^2 x}{2\varepsilon\varepsilon_0} - \frac{qN'_A x^3}{6\varepsilon\varepsilon_0} + C_3 \quad (13)$$

$$- \int E_n(x) dx = - \int \frac{qN'_D}{2\varepsilon\varepsilon_0} \cdot (x^2 - l_n^2) \Rightarrow \varphi_n(x) = \frac{qN'_D l_n^2 x}{2\varepsilon\varepsilon_0} - \frac{qN'_D x^3}{6\varepsilon\varepsilon_0} + C_4 \quad (14)$$

За умови що $\varphi_p = \varphi_0$, якщо $x = -l_p$; та $\varphi_n = 0$, якщо $x = l_n$. можна знайти невідомі константи C_3 та C_4 таким чином:

$$C_3 = \varphi_0 + \frac{qN'_A l_p^3}{3\varepsilon\varepsilon_0} \quad (15)$$

$$C_4 = -\frac{qN'_D l_n^3}{3\varepsilon\varepsilon_0} \quad (16)$$

Підставляючи отримаємо вираз для розподілу потенціала:

$$\varphi_p(x) = \varphi_0 + \frac{qN'_A}{6\varepsilon\varepsilon_0} \cdot (3l_p^2 x - x^3 + 2l_p^3) \quad (17)$$

$$\varphi_n(x) = \frac{qN'_D}{6\varepsilon\varepsilon_0} \cdot (3l_n^2 x - x^3 - 2l_n^3) \quad (18)$$

Тепер можна знайти φ_0 :

$$\varphi_0 - \frac{q \cdot (N'_A l_p^3 + N'_D l_n^3)}{3\varepsilon\varepsilon_0} = 0 \quad (19)$$

Прирівняємо вирази для розподілу електричних полів за умови що $E_p(0) = E_n(0)$ і вираз:

$$\frac{l_n^2}{l_p^2} = \frac{N'_A}{N'_D} \quad (20)$$

Знаючи (15) можемо знайти вирази для товщини області просторового заряду в р та n-області:

$$N'_A l_p^3 + N'_D l_n^3 = \frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{q} \quad (21)$$

$$N'_D \left(\frac{N_A'^2}{N_D'^2} \cdot l_n^2 + l_p^2 \right) = \frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{q} \quad (22)$$

$$N'_D \left(\frac{l_n^2}{l_p^2} \cdot l_n^2 + l_p^2 \right) = \frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{q} \quad (23)$$

$$l_n^2(l_p + l_p) = \frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{l_0 q N'_D} \quad (24)$$

Знаючи що $l_0 = l_p + l_n$ можемо запишемо вираз для l_p та виконавши аналогічні перетворбвання для l_n :

$$l_n = \sqrt{\frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{l_0 q N'_D}} \quad (25)$$

$$l_p = \sqrt{\frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{l_0 q N'_A}} \quad (26)$$

Підставивши е (19) отримані l_p та l_n отримаємо наступне:

$$\left(\frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{l_0 q} \right)^{\frac{2}{3}} \left(\frac{N_A}{(N_A)^{\frac{2}{3}}} + \frac{N_D}{(N_D)^{\frac{2}{3}}} \right) = \frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{q} \quad (27)$$

$\Downarrow$

$$\frac{\sqrt{N'_A} + \sqrt{N'_D}}{\sqrt{N'_A \cdot N'_D}} \cdot \sqrt{\frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{q}} = l_0^{\frac{3}{2}} \quad (28)$$

$$l_0^{\frac{3}{2}} = \frac{(\sqrt{N'_A} + \sqrt{N'_D})^2}{N'_A \cdot N'_D} \cdot \frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{q} \quad (29)$$

$$l_0 = \sqrt[3]{\frac{N'_A + 2\sqrt{N'_A \cdot N'_D} + N'_D}{N'_A \cdot N'_D} \cdot \frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{q}} \quad (30)$$

$$l_0 = \sqrt[3]{\frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_0}{q} \left(\frac{1}{N'_A} + \frac{2}{\sqrt{N'_A N'_D}} + \frac{1}{N'_D} \right)} \quad (31)$$

Тепер треба вивести формулу самої висоти потенціального бар'єра р-п переходу, тобто φ_0

, яку можна знайти з знаючи формулу для ступінчатого р-п переходу:

$$\varphi_0 = \varphi_T \cdot \ln \frac{N_A \cdot N_D}{n_i^2}, \quad (32)$$

де φ_T – температурний коефіцієнт, $N_A N_D$ – концентрація акцепторних і донорних домішок відповідно та n_i^2 – квадрат власної концентрації носіїв заряду.

Запишемо зв'язок між самою концентрацією та градієнтом концентрації:

$$N_A = N'_A \cdot l_p \quad (33)$$

$$N_D = N'_D \cdot l_n \quad (34)$$

Підставляючи це в (30) отримаємо:

$$\varphi_0 = \varphi_T \cdot \ln \frac{N'_A \cdot l_p \cdot N'_D \cdot l_n}{n_i^2} \quad (35)$$

Тепер маємо:

$$l_0 = \sqrt{3 \frac{3\varepsilon\varepsilon_0\varphi_T \ln \frac{N'_A l_p \cdot N'_D l_n}{n_i^2}}{q} \left(\frac{1}{N'_A} + \frac{2}{\sqrt{N'_A N'_D}} + \frac{1}{N'_D} \right)} \quad (36)$$

З виразу (18) знайдемо l_n :

$$l_n^2 = l_p^2 \cdot \frac{N'_A}{N'_D} \quad (37)$$

$$l_n = l_p \cdot \sqrt{\frac{N'_A}{N'_D}} \quad (38)$$

Знаючи що $l_0 = l_n + l_p$ підставляємо (38) в (39)

$$l_p + l_p \cdot \sqrt{\frac{N'_A}{N'_D}} = \sqrt{3 \frac{3 \cdot \varepsilon \cdot \varepsilon_0 \cdot \varphi_T \cdot \ln \frac{N'_A \cdot l_p^2 \cdot N'_D \cdot \sqrt{\frac{N'_A}{N'_D}}}{n_i^2}}{q} \left(\frac{1}{N'_A} + \frac{2}{\sqrt{N'_A N'_D}} + \frac{1}{N'_D} \right)} \quad (39)$$

Тепер можемо підставити задані значення розв'язати нелінійне рівняння чисельним методом і в результаті отримаємо:

$$1.2 \cdot 10^{12} l_p^3 = 2 \cdot \ln(l_p) + 71.99 \quad (40)$$

Таким чином наближено наближено отримали l_p :

$$l_p = 0.0001 \quad (41)$$

Тому

$$l_n = 0.001 \cdot \sqrt{\frac{N'_A}{N'_D}} = 1.31425748 \cdot 10^{-5} \quad (42)$$

$$l_0 = l_n + l_p = 0.00011314 \text{ см}$$